

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXIII.

§. 3. De Cœlibatu Ministrorum Eccl.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

tum perturbatum Ecclesiae. R. 4. afferre Arius, Nestorius, Pelagius, & Hoc ipsum potuisset pro sua vocatione Calvinus &c.

§. III.

De Cœlibatu Ministrorum Ecclesiae, vel de Conjugio Sacerdotum.

16. Sciendum, omnes Clericos in Sacris seu Majoribus Ordinibus constitutos, nempe Episcopos, Presbyteros, Diaconos, & Subdiaconos in Ecclesia Latina ex peculiari lege obligari ad castitatem perpetuam, & vitam cœlibem, seu ducendam extra conjugium. Quam legem, ab Ecclesia latam annexo his Ordinibus voto continentiae, statim initio defectionis suae acriter impugnaverunt Lutherus, Calvinus, & ceteri Apostatae, dicentes Matrimonium omnibus esse necessarium, & plus quam praeceptum, continentiam homini sano esse impossibilem, ac cœlibatum portentosa libidinis & nefandorum criminum causam. Nisi Deus miraculum faciat, inquit Eusebius sus in epist. ad Albertum Arch. Mogant. & ex viro Angelum, non video, quomodo sine offensa & ira Dei possit manere sine conjugio. Et horribile, si absque uxore inveniat in morte &c. to. Jen. f. 138. Nec ceteri alicui vix pro alia re fufius & calidiùs disputarunt, quam pro uxoribus, partim ut suae patrocinarentur lasciviae, partim ut suae defectionis causam praecipuam (amore mulierum & carnis petulantiam) aliquo modo cohonestarent sacrilega Veneris mancipia; nam plerique ex primis Praeconibus erant vel Religiosi

vel Sacerdotes Catholici, sceleratè viuentes. Mitius de Cœlibatu sentiunt recentiores & moderni Sectarij, ex quibus Gerardus tit. de Conjugio §. 490. sic pronuntiat: Cœlibatus purus & castus in personis ad eum idoneis nequaquam est improbandus. Personas autem idoneas §. 494. dicit esse eas, quae dono continentiae sunt instructae, nec sentiunt interiores ustiones & flammam; non enim omnes sunt apti ad perpetuam continentiam: Non omnes capiunt verbum hoc, sed quibus datum est. Mat. 19. v. 11. Imò in certis circumstantijs (non tamen absolute) Cœlibatum Matrimonio praefendum esse faterur §. 499. Itaque duo nobis hic sunt stabilienda. 1. Cœlibatum quoad se & absolute esse praefendum statui Matrimoniali, licet non temerè propter arduitatem suam suscipiendus sit. 2. Ecclesiam rectè adstringere ad Cœlibatum illos, qui libere suscipiunt sacros Ordines, quibus sciunt ex dispositione Ecclesiae annexum esse votum & obligationem castitatis perpetuae.

Dicendum 1. Cœlibatus secundum se est status perfectior, quam Matrimonium. Prob. 1. ex Scriptura, in qua Paulus 1. Cor. 7. clarè asserit: Qui Matrimonio jungit virginem suam. bene facit, & qui non jungit

Nann 3

jungit

*jungit, melius facit v. 38. Cui vult, nubat tantum in Domino: beator autem erit, si sic permanserit. v. 39. 40. Dico autem non nuptis & viduis: bonum est illis, si sic permaneant, sicut & ego. v. 8. Bonum est homini mulierem non tangere. v. 2. Suadet igitur Paulus ijs, qui putant, se posse continenter vivere cum Divina gratia, Cœlibatum tanquam rem meliorem. Illis autem, qui putant, se non restituros tentationibus carnis, indulget Matrimonium & ejus usum, tanquam rem bonam; ijs enim per indulgentiam dicit: Propter fornicationem unusquisque suam uxorem habeat. v. 2. Quod si se non continent, nubant: melius est enim nubere quam uri. v. 9. Si acceperis uxorem, non peccasti: & si nupserit virgo, non peccavit; tribulationem tamen carnis habebunt hujusmodi. v. 28. Eandem continentiam præ Matrimonio suadet (non præcipit) Christus Matt. 19. dicens: Sunt eunuchi, qui se ipsos castraverunt propter Regnum cœlorum: qui potest capere, capiat. v. 12. Prob. 2. ex Traditione & sensu Ecclesiæ, cujus testes passim occurrunt, etiam apud Gerardum §. 501. Ego tantum duos adduco ex antiquis PP. S. Chrysof. l. de Virginit. c. 10. ait: *Mibi ipse persuadeo, Virginitatem conjugio multo esse præstantiorem: neque tamen propterea connubium in malis pono: quin etiam ipsum magnis laudibus officio. S. Aug. itidem l. de Sancta Virg. c. 21. Nos secundum Scripturarum sanctarum fidem sanamque doctrinam nec peccatum esse dicimus**

*nuptias, & earum tamen bonum non solum infra Virginitatem, verum etiam infra vidualem continentiam constitimus. Prob. 3. exemplo Christi, ferè omnium Apostolorum, & aliorum sine numero, qui prodigiosa & admirabili vita sanctitate fuerunt conspicui in utroque sexu. Confirmatur confessione Adversariorum; nam in Apologia August. Conf. tit. de Conjugio Sacerdotum ita pronuntiant: *Virginitas donum est præstantius conjugio.**

Dicendum 2. Ecclesia rectè obligat 18. suos Ministros, Sacris initiatos, ad cœlibatum & continentiam perpetuam. Prob. 1. Ad id Ecclesia rectè obligat, quod est honestum & laudabile: sed cœlibatus est honestus & laudabilis, imò in se præstantior vitæ conjugali, ut patet ex assertione præcedente: ergo. Quin & Paulus cœlibatum & continentiam in præcipuis Ecclesiæ Ministris requisivit, dum dixit: *Oportet Episcopum esse hospitalem, benignum, sobrium, justum, sanctum, CONTINENTEM.* Tit. 1. v. 8. *Oportet Diaconos PUDICOS esse.* 1. Tim. 3. v. 8. Prob. 2. ex perpetua praxi tum Apostolorum, tum subsequenter Ecclesiæ usque ad nostra tempora. Ex Apostolis pauci habuerunt uxores, imò sunt, qui putent, Petrum solum fuisse maritum. De posterioribus temporibus jam S. Clemens Can. 27. Apost. sic scripsit: *Innuptis, qui ad Clerum profecti sunt, precipimus, ut solis Lectioribus & Cantibus liceat, si voluerint, uxores ducere.* S. Hier.

Hieron. Apol. pro libris contra Jovin. ad Pamachium in fine. *Apostoli vel Virgines fuerunt, vel post nuptias continentes Episcopi, Presbyteri, Diaconi, aut virgines eliguntur aut vidui, aut certe post sacerdotium in aeternum pudici.* Conc. Carthag. II. circa tempora Celestini c. 2. Sic statuit: *Omnibus placet, ut Episcopi, Presbyteri, Diaconi, vel qui Sacramenta contrectant, pudicitia custodes etiam ab uxoribus se abstineant.* Et praemittitur: *ut, quod Apostoli docuerunt, & ipsa servavit antiquitas, nos quoque custodiamus.* Conc. Nicenum I. c. 3. noluit, ut Clerici ullam feminam in suis adibus tolerarent praeter matrem, sororem, amitam: ergo nullam uxorem. Similia statuerunt Concilia in Germania habita ante 800. & plures annos, ut Aquisgranense, Moguntinum, & Wormatiense: istud sub annum 868. celebratum Can. 9. ita habet: *Placuit, ut Episcopi, Presbyteri, Diaconi, & Subdiaconi abstineant se ab uxoribus.* Hinc patet mendacium Augustanae Confessionis, & Centuriatorum, qui dicebant, primum ante 400 annos in Germania introductum esse caelibatum Sacerdotum, valde resistente Clero. Si tum aliqui petulantes Sacerdotes ad nuptias convolarint, contra Canones & non sine gravi scelere id fecerunt, nec sine inflicta poena sedatis turbis. Prob. 3. ex ratione. Munia Ministrorum Ecclesiae sunt sacrificare & administrare Sacramenta, orare & docere alios, pauperum habere curam &c. Sed ad haec munia

rite obetinda necessarius vel saltem valde utilis est caelibatus; quippe sacrificare & administrare Sacramenta requirunt eximiam puritatem; in actu autem conjugij, quamvis peccaminosus per se non sit, aliquam impuritatem reperiri innegabile est: orare & docere alios requirunt mentem à curis saecularibus liberam: cura pauperum requirit charitatem, liberalitatem &c. quae non ita reperiuntur in uxoratis, qui ordinariè toti sunt in alenda familia, in curandis & ditandis filijs carnalibus &c.

Alia tamen praxis fuit, & adhuc toleratur in Ecclesia Graeca, ubi, quamvis Episcopi ab omni Matrimonio abstinere debeant tam contracto, quam contrahendo, Sacerdotes tamen, qui ante susceptos SS. Ordines illud contraxerunt, Matrimonio uti possunt, licet post semel susceptos SS. Ordines id contrahere nec ipsis liceat amplius. Imò teste Socrate l. 5. c. 22. quibusdam in locis Orientalibus olim etiam Episcopi utebantur Matrimonio ante suam ordinationem contractò.

Ob. 1. ex Scriptura. *Crescite & multiplicamini.* Gen. 1. ergo omnibus praecipitur Matrimonium. 2. *Oportet Episcopum esse unius uxoris virum,* 1. Tim. 3. *Diaconi sint unius uxoris viri.* ibid. ergo Episcopi debent esse uxorati. 3. Paulus vocat *doctrinam demoniorum*, quae prohibet nubere. 1. Tim. 4. sed hoc facit Ecclesia Romana obligans ad Caelibatum. 4. *Honorabile connubium in omnibus.* Hebr. 13. ergo etiam in Clericis. 5. *Nunquid non habemus potestatem mulierem* foro-

fororem circumducendi, sicut & ceteri Apostoli, & fratres Domini, & Cephas? ergo idem licebit Sacerdotibus: & ad 1. id vel præceptum non esse, sed benedictionem, quia etiam ad pisces & aves dixit pariter DEUS, crescite & multiplicamini: vel si fuit præceptum, fuit tantum pro illo tempore, quo terra erat adhuc vacua hominibus: vel si etiam nunc esset præceptum, non obligaret singulos in particulari, sed solum genus humanum in communi, & à sat multis observaretur; aliàs Elias, Hieremias, uterque S. Joannes, & ipse Christus, violassent hoc præceptum. A. 2. illi duo textus non volunt positivè, ut Episcopus vel Diaconus habeat unam uxorem, sed ut non eligatur uxoratus (ut initio Ecclesia sæpius fiebat propter penuriam aptorum hominum) nisi tantum talis, qui nec successivè nec simul habuerit plures uxores quam unam; à qua tamen quoad thorum fieri debebat separatio susceptus SS. Ordinibus. Vid. S. Chryl. in 1. Tim. 3. & in c. 1. ad Titum. Ad 3. Rectè appellatur doctrina dæmoniorum, quæ absolute, & non liberè volentes, obligat ad Cœlibatum, & nubere prohibet: hoc autem Ecclesia Romana non facit; sed illos tantum, qui sponte & liberè eligunt statum Sacerdotalem &c. vult esse cœlibes & continentes propter excellentiam statûs & sanctitatem functionum. Ad 4. tò in omnibus non denotat personas omnes indiscriminatim, sed eas tantum, in quibus nullum reperitur impedimentum; vel solum denotat, Mat.

rimonium omni ex parte esse honorabile, sive ratio Sacramenti, sive proles, sive alij fines illius spectentur. Ad 5. Apostoli non circumduxerunt uxores, sed alias pias fœminas ministrantes, sicut de ipso Christo legitur Luc. 8. Dein etiam si fuissent uxores, tamen observabant continentiam, quod indicant verba *mulierem fororem*, ita ut uxor fuerit habita ut foror.

Ob. 2. Cœlibatus est res difficilissima, plerisque impossibilis, ac horrenda contra naturam patit flagitia, & scandala, ut patet à posteriori. Et jam tempore Gregorij M. inventa sunt in piscina quadam sex milia capitum de occisis infantibus, qui omnes erant prognati à Sacerdotibus in Sicilia, ubi rigidè urgebatur Cœlibatus: ut deplorat S. Udalricus Episc. August. in epist. ad Nicolaum Papam, & status Clericalis & cœlebs, nulli difficultis accidit, non facile ab his suscipiatur sine prævia consultatione & virium suarum disquisitione. Cæterum si semel susceptus est, etiam observari potest à quolibet cum Divina gratia, sine qua nemo potest esse continens, & quam DEUS nulli denegat, præsertim post liberè susceptam obligationem continenter vivendi; modò adhibeantur media, quæ ex parte hominis requiruntur, uti sunt preces ardentes, sobrietas, fuga otij & occasionum pravarum, memoria mortis, & inferni, mortificatio corporis, custodia sentium &c. Quæ media adhiberi debent etiam à conjugatis, quando alter

con-

cenjux est absens diu, vel aegrotat, vel quando urget tentatio ad concupiscendam alienam &c. Ad eadem tenentur juvenes ante Matrimonium initum, si velint vitare peccatum. De reliquo tentati, sentire motus contra castitatem, absque consensu voluntatis, peccatum non est; cohibere autem consensum voluntatis in nostra libertate & potestate positum semper est. Horrenda flagitia non parit Cœlibatus, sed abusus illius, sicut adulteria non parit Matrimonium, sed abusus Matrimonij. Et sanè vix minora, & pauciora peccata contra castitatem reperies in conjugatis, quam in cœlibatù profitentibus. An lex obligans uxorem, ut sit contentus una uxore, & alienam neque concupiscat neque tangat, vituperari & solvi debet, si uxori multoties eam violent, & gravissimam difficultatem propter vitæ suæ licentiam expectantur in ea observanda? Utrique hoc non dixeris. Cur ergo reprehendis & solvi cupis legem cœlibatûs, si fortè à

quibusdam perveris sapius violetur, vel aliqui, qui omnia indulgent sensualitati suæ, gravissimè contra castitatem tententur? De illis 6000. infantum fabula est & gravissima calumnia; quomodo enim verisimile sit, paucis illis annis, quibus Ecclesiam rexerit S. Gregorius M. paucos illius viciniae Clericos genuisse tot infantes? & eorum omnium capita saltasse in unam piscinam? Unde cognitum est, horum infantum omnium patres fuisse Clericos, & non potiùs alios, etiam maritos? Quare de re tam memorabili altum silent omnes Historici? etiam auctor vitæ S. Udalrici Episcopi Augustani? (nam de alio hujus nominis Sancto nihil constat) cur hæc epistola primum post tot annos, & solis Sectarijs nostris innotuit? Quid quòd nullus Papa, Nicolaus nomine, vixerit cum S. Udalrico? Mendacijs nempe opus habet iniquitas ad oppugnandam veritatem.

ARTICULUS VII.

De Matrimonio.

SUMMARIUM.

1. *Quid & quotuplex sit Matrimonium.*
2. *Quæ circa illud controversa cum Sectarijs.*
3. *An potestate Ecclesia est constituere impedimenta Matrimonij avari.*
R. P. Pichler Theol. Polemica,
4. *Si semel est validè à Christianis contractum Matrimonium, & consummatum, insolubile est quoad vinculum.*